

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 365/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť D. V., B., zastúpenej advokátom Mgr. G. C., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 137/07 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. V. **o d m i e t a** ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2010 doručená sťažnosť D. V. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 137/07 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka sa žalobou z 8. októbra 2007 na okresnom súde domáhala určenia neplatnosti uznesenia prijatého na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome v B., konanej 13. septembra 2007.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že okresný súd v predmetnom konaní nariadil prvé pojednávanie na 3. marec 2010, teda po uplynutí takmer dva a pol roka od podanej žaloby. Uvedený termín pojednávania však bol zrušený a určený bol nový termín. Okresný súd na pojednávaní konanom 24. marca 2010 konanie z dôvodu späťvzatia žaloby uznesením konanie zastavil a sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcom trovy konania v celkovej výške 6 595,82 € z dôvodu, že okresný súd priet'ahmi „v predmetnom súdnom konaní zavinil, že súdne konanie bolo zastavené bez prejedania veci samej“. Sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 24. marca 2010 v časti náhrady trov konania. O odvolaní do podania ústavnej sťažnosti nebolo rozhodnuté. Zároveň sťažovateľka podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na priet'ahy v konaní.

Podľa názoru sťažovateľky: „Od začatia konania do prvého pojednávania vo veci uplynulo dva a pol roka, čím Okresný súd Bratislava V zavinil, že konanie bolo zastavené bez prejedávania merita veci. Je nespochybniteľné, že v prípade, ak by Okresný súd Bratislava V pojednával a stihol rozhodnúť vo veci kedykoľvek počas rokov 2008 a 2009, resp. až do marca 2010, kedy zo strany žalovaných v 1. a 2. rade došlo k odstráneniu nezákonných stavebných úprav v byte č. 6, neexistoval by tu dôvod na moje späťvzatie žaloby, pretože môj naliehavý právny záujem na určení neplatnosti uznesenia č. 1 zo schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome B. 3 by naďalej trval. V takom prípade by ma Okresný súd Bratislava V za predpokladu, že by mojej žalobe vyhovel, nezaviazal k náhrade trov konania žalovaných. Moja právna neistota nebola odstránená a vzhľadom na nezákonné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V v časti trov konania naďalej pretrváva, a to až do právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu v časti trov konania. Je predsa v rozpore so samotnou podstatou ústavne zaručeného vlastníckeho práva a práva na súdnu ochranu, aby som ja ako obeť porušovania vlastníckeho práva, ktorá si zákonnými prostriedkami iba bránila toto svoje ústavné právo, bola z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia Okresného súdu Bratislava V zaviazaná na náhradu trov konania(...).“

Sťažovateľka z uvedených dôvodov navrhla, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní jej sťažnosť prijal na ďalšie konanie a aby následne nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd v Bratislava V v konaní vedenom pod spis. zn. 16C 137/2007 o určenie, že uznesenie č. 1 zo schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome v B., konanej dňa 13. 9. 2007 je neplatné porušil základné právo sťažovateľky, D. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Sťažovateľke D. V. súd priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 6.595,82 €, ktoré jej je Okresný súd Bratislava V povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava V je povinný uhradiť náhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľky vo výške 125,40 € na účet jej právneho zástupcu Mgr. G. C., advokáta(...)“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty na včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľka „dozvedela“ o zbytočných prietáchoch, teda o „inom zásahu“ okresného súdu, ktorý označila za účastníka tohto konania. V napadnutom konaní bolo vyhlásené uznesenie o zastavení konania na pojednávaní 24. marca 2010 za účasti sťažovateľky, ako aj jej právneho zástupcu. Z tohto dôvodu sa sťažovateľka o namietaných zbytočných prietáchoch mohla dozvedieť najneskôr v deň vyhlásenia rozhodnutia. Pretože predmetná sťažnosť bola podaná v čase (1. júla 2010), keď už dávno uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti.

2. Okrem uvedeného podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je

namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v konaní pred všeobecným súdom, s'ťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má s'ťažovateľ právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní s'ťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie s'ťažnosti na priet'ahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať s'ťažnosť na priet'ahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Preto ústavný súd o s'ťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak s'ťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že s'ťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie s'ťažnosti na priet'ahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch naďalej, aj po nadobudnutí účinnosti nového čl. 127 ústavy, zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľka – kvalifikovane právne zastúpená – sťažnosť na priesťahy v konaní podala až po späťvzati žalobného návrhu, a to 26. mája 2010, a ani netvrdí, že ju nepodala včas z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu jej sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by včasné využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona o štátnej správe súdov (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľky priznaného jej podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jej sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu neprípustnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2010